

Основни резултати от дейността на МТСП за периода 13.12.2021 – 30.06.2022 г.

Пазар на труда

- По данни на Агенцията по заетостта броят на безработните продължава да намалява и през юни достигна 138 799. Това е с 8 678 по-малко спрямо броя им през май и с 31 917 или с 18.7% по-малко в сравнение с година по-рано. Нивото на регистрираната безработица също се понижава, като за пореден месец достига най-ниската си стойност досега – 4.2%. Намалението спрямо май е с 0.3 процентни пункта. На годишна база се наблюдава спад от 1 процентен пункт.
- С 50 млн. лв. са увеличени средствата по Националния план за действие по заетостта, като бюджетът му достигна 123 млн. лв. Това ще даде възможност над 22 000 безработни да започнат работа, а 11 000 безработни да преминат обучение по професия. 9150 безработни от неравнопоставените групи на пазара на труда ще започнат работа по регионални програми за заетост.
- Мярката 60/40 е удължена до 30 юни 2022 г. Само за м. януари и м. февруари 2022 г. по нея са изплатени над 95 млн. лв. за запазване заетостта на 78 015 работници и служители в 3 668 фирми. Към 16 юни 2022 г. са изплатени средства в размер на 1 917 583 073 лв., с които са подпомогнати 13 667 работодатели и е запазена заетостта на 334 309 работници и служители.
- С промени в Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност се регламентира облекченият достъп до пазара на труда за граждани на трети държави, ползващи се от временна закрила. За тях не се изисква разрешение за достъп до пазара на труда за срока на временната закрила.

Трудово право, осигурителни отношения и условия на труд

- В периода януари-юни на всички над 2 млн. пенсионери са изплатени т.нар. „ковид“ добавки в размер на 60 лв. Около 1 068 000 пенсионери са получили добавки, които изравняват дохода им през м. януари 2022 г. с дохода, който са получили през м. декември 2021 г. По този начин не е допуснато намаление на дохода на пенсионерите през зимните месеци, когато се извърши повишение на цените на електро- и топлоенергията.

- От 1 април 2022 г. е увеличен размерът на обезщетението за отглеждане на дете до двегодишна възраст от 650 лв. на 710 лв., с което са повишени размерите на плащанията за над 80 000 родители.
- От 1 април 2022 г. е увеличен минималният дневен размер на паричното обезщетение за безработица от 12,00 лв. на 18,00 лв., а максималният дневен размер – от 74,29 лв. на 85,71 лв. По този начин е повишен размерът на плащанията на над 40 000 души месечно.
- От 1 юли всички пенсии за трудова дейност, отпуснати до 31 декември 2021 г. са повишени с 10 на сто. Към увеличения им размер са добавени „ковид“ добавките от 60 лв. и индивидуалните компенсаторни добавки за хората, които са получавали такива към 30 юни. Добавките от 60 лв. са включени и в размера на пенсиите за трудова дейност, отпуснати от 1 януари до 30 юни 2022 г. Сумата от 60 лв. към пенсиите си ще получат и хората, които се пенсионират след 1 юли.
- От 1 юли минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст е увеличен от 370 лв. на 467 лв. – 26,2% ръст.
- От 1 юли максималният размер на пенсиите е повишен от 1500 лв. на 2000 лв. – 33,3% ръст.
- В резултат на промените в Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване средната пенсия ще достигне 669 лв. – 23,6% повече спрямо м. юни, без да се отчитат допълнителните суми, изплащани към пенсиите – т.нар. „ковид“ добавка и индивидуални компенсаторни разлики, и с 9,8% повече при отчитане на допълнителните суми.
- От 1 октомври 2022 г. пенсиите за трудова дейност, отпуснати до 31 декември 2021 г., ще се преизчислят. За всяка календарна година, следваща годината на отпускане на пенсията, размерът ѝ ще се увеличи със 100% от нарастването на средния осигурителен доход за страната или средногодишния индекс на потребителските цени за предходната година, в зависимост от това, кой е по-високият показател. От м. октомври 2022 г. над 715 000 пенсионери ще получат увеличение на пенсията си. Средната пенсия ще достигне 722 лв., което представлява нарастване с близо 19% спрямо м. юни 2022 г.
- От 1 октомври 2022 г. максималният размер на получаваните една или повече пенсии се увеличава от 2000 лв. на 3400 лв. – увеличение от 70%.

- От 1 юли социалната пенсия за старост е увеличена от 170 на 247 лв. Нарастването ще доведе до 45% повишаване на социалните пенсии за инвалидност, които се получават от 50 200 деца и възрастни. Със същия процент ще се увеличат и добавките за чужда помощ и за ветераните от войните, които се получават от 65 000 души.

Политика за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи

- Приети са подзаконовите нормативни актове за прилагане на действащото законодателство, свързани с дългоочаквания от хората с увреждания нов механизъм за финансиране и предоставяне на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия. Промяната ще облекчи тромавата към момента административна процедура по назначаване и отпускане на медицинските изделия. Хората ще могат да получат необходимото изделие, без да се налага да посещават различни институции.
- Стартира изпълнението на проект „Предоставяне на помощни средства за лица с трайни увреждания“, който се финансира по Националния план за възстановяване и устойчивост. Проектът предвижда предоставяне на висококачествени и високотехнологични помощни технически средства на хора с трайни увреждания за създаване на достъпна среда, свързана с мобилността и свободното им придвижване. В резултат от изпълнението му се очаква да се подобри социалният статус и качеството на живот на около 3 300 души.
- В държавния бюджет за 2022 г. размерът на средствата за подкрепа на хората с увреждания е увеличен с 39,8% или с над 280 млн. лв. спрямо средствата за 2021 г.
- Месечната финансова подкрепа за хората с увреждания е увеличена с 10,7%. Очаква се в края на 2022 г. броят на хората, които я получават, да се увеличи 670 000.
- Средствата в бюджета за 2022 г. за предоставяне на лична помощ са увеличени със 104% или 223,5 млн. лв. повече спрямо 2021 г. От началото на 2022 г. възнагражденията на асистентите по механизма лична помощ са увеличени два пъти. Първият път поради увеличение на коефициента от 1.2 на 1.4 от размера на минималната часова работна заплата, което доведе до увеличение от 16,7 % за час предоставена лична помощ. Второто

увеличение е породено от ръста в размера на минималната работна заплата, което повиши с 9,2% заплатите на асистентите по механизма.

- Към настоящия момент 43 382 хора с увреждания ползват личен асистент. Броят на асистентите е 45 171.

Социално подпомагане

- За осигуряване на социална защита на населението през 2022 г. месечните социални помощи са обвързани с линията на бедност 413 лв. Това създава възможност за разширяване на обхвата на подпомаганите и увеличаване на размера на помощите с около 10%. Осигурените за целта средства по бюджета са в размер на 37,7 млн. лв., което е с 21,3% повече спрямо миналата година.
- В условията на тежката бежанска криза във връзка с войната в Украйна е създадена необходимата организация за предоставяне на еднократна финансова помощ на разселените хора и семейства от Украйна. Към 30.06.2022 г. еднократна помощ е изплатена на 31 462 лица и семейства.
- 261 001 души и домакинства са получили целева помощ за отопление през зимния сезон 2021/2022 г.

Подкрепа за деца и семейства

- От 1 април размерите на месечните семейни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, са увеличени с 10 лв. на дете (или с около 25%). Месечната помощ за дете без право на наследствена пенсия от починал родител е увеличена с 35 лв. или с около 30%. Със 100 лв. са увеличени доходните критерии за отпускане на семейни помощи за деца.
- Предвидените средства в бюджета на МТСП за 2022 г. по бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата“ са в общ размер на 665 528 000 лв., от които за изплащане на месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, (които са най-масово получаваната семейна помощ) средствата са в размер на 342 251 000 лв. за 600 000 средномесечен брой деца. За първото полугодие на 2022 г. тази подкрепа е достигнала до близо 500 000 деца и семейства средномесечно.

- С месечни помощи за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, са подпомогнати средномесечно 299 162 семейства със 471 918 деца.
- С месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане до 18-годишна възраст и до завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст, са подпомогнати средномесечно 28 040 деца.
- Еднократна помощ от 300 лв. за ученици, записани в първи клас, е изплатена на 52 428 деца.
- Еднократна помощ от 300 лв. за ученици, записани в осми клас, е отпусната на 49 543 деца.
- На Националната телефонна линия за деца 116 111 са регистрирани 15 618 обаждания от деца и възрастни през първото шестмесечие на 2022 г. Постъпилите сигнали са подадени своевременно към отделите за закрила на детето към дирекции „Социално подпомагане“. Проведените консултации за оказване на психологическа подкрепа са 3 851.

Социални услуги

- Приета е Наредбата за качеството на социалните услуги.
- Разработен е План за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, чрез който ще се осъществи вторият най-важен етап на процеса на деинституционализация на грижата за хората с увреждания и възрастните хора и осигуряването на алтернативна подкрепа чрез предоставянето на качествени и достъпни услуги за дългосрочна грижа.
- От 1 април средствата за финансиране на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, са увеличени със 111,5 млн. лв. спрямо 2021 г.

Жизнено равнище

- Минималната заплата от 1 април е увеличена от 650 на 710 лв.
- Изготвен е Проект за създаване на механизъм за определяне на минималната работна заплата за страната.

Международно сътрудничество

- Проведени са информационни дни за трудовите и социални права на българите, пребиваващи в Шотландия, Германия, Гърция, Кипър, Австрия и Испания.
- Народното събрание ратифицира 9 нови разпоредби от ревизираната Европейска социална харта на Съвета на Европа, което е сериозна стъпка при въвеждането на нови международни социално-трудови стандарти и гарантиране на социални права.
- Организирано беше 10-то издание на Европейския форум на субектите на социалната и солидарна икономика, в което участва Никола Шмит, еврокомисар по социалните права и работните места.

Управление на средствата от ЕС

- Програма „Развитие на човешките ресурси“ (ПРЧР) е първата програма в България за програмния период 2021-2027, която е одобрена от Министерския съвет и изпратена официално за одобрение от ЕК. Първите 14 операции за над 1,1 млрд. лв. по новата програма вече са одобрени от Комитета за наблюдение на ПРЧР.
- Стартирана е операция „Солидарност“, която е първата програма за бърза интеграция на пазара на труда на украинци, които са избягали от войната. Предвижда се те да получават интеграционна добавка за настаняване в размер на 356 лв. Работодателите, които ги наемат, получават за период до 3 месеца субсидия за изплащане на трудовите им възнаграждения в размер на минималната работна заплата и дължимите осигуровки.
- През м. март е увеличен с 25 млн. лв. бюджетът на операция „Патронажна грижа +“, което позволи 142 общини да удължат с 6 месеца предоставянето на патронажни услуги за лица над 54 г. в невъзможност за самообслужване, хора с увреждания, поставени под карантина заради COVID-19 и потребители на социалните услуги, делегирани от държавата дейности.
- В края на 2021 и началото на 2022 г. са подкрепени над 481 600 души и техните семейства с близо 5500 тона храни за 13,4 млн. лв. по Оперативната програма за храни и основно материално подпомагане.
- Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021-2027, съфинансирана от Европейски социален фонд плюс, е одобрена за одобрение от ЕК. По нея България ще получи 411,7 млн. лв. за материална

подкрепа на най-уязвимите групи, живеещи в бедност и дълбока социална изолация.